

Setmana Santa - Girona'97

PROCESSÓ SANT ENTERRAMENT

Divendres Sant 10 h. nit

SETMANA SANTA

PROGRAMA
OFICIAL DE LA
JUNTA DE
CONFRARIES DE
GIRONA

LA JUNTA DE CONFRARIES DE
SETMANA SANTA es complau a
expressar el seu agraïment a
l'Ajuntament, la Diputació i la Generalitat,
i també a les entitats privades i particulars
que ens han afavorit amb el seu ajut i la seva
col·laboració per tal de poder atendre
les despeses que comporta la
celebració de tots els actes a realitzar durant
la Setmana Santa, que culminen en la Processó
del Sant Enterrament del dia de Divendres Sant.

JUNTA DE CONFRARIES DE SETMANA SANTA

Apartat de Correus 877
17080 GIRONA

Edita:
JUNTA DE CONFRARIES

Portada:
VICENÇ HUEDO

Disseny gràfic i il·lustracions:
PERE PARRAMON

Realització:
PALAHÍ ARTS GRÀFIQUES
c/ Canonge Dorca, 1 - 17001 GIRONA
Dipòsit legal: GI-90-97

PÒRTIC

mic lector,

En la Revista de Girona de l'any 1960, a "Impresiones sobre la Semana Santa gerundense" en Joaquim Pla i Dalmau s'expressava així:

"Desde 1940 a 1960 nuestra Semana Santa se ha ido superando de año en año. Creo que la principal preocupación que debe tener la Junta de Cofradías es la de evitar que este ritmo decrezca o, tan sólo, se estabilice. Y esto, en dos aspectos: en el aspecto fundamental de la religiosidad y del fervor, y en el aspecto externo de la magnificencia de los cultos y funciones y, de una manera especial, de la Procesión del Santo Entierro".

El temps ha passat i trenta-set anys després podem dir que la Junta de Confraries ha complert amb escreix, tenint en compte que a partir de l'any 1975 els components de la Junta van passar un veritable "calvari" per poder subsistir i, gràcies a l'esforç de la gent que en aquell moment la componien, poder seguir treballant per una Girona tradicional.

En l'actualitat surten totes les Confraries que sortien l'any 1970, arrossegant misteris envellits pel temps però plens del coratge de la gent que els empeny. Els recursos econòmics són escassos, els nostres protectors no deixen de donar-nos suport i les nostres autoritats mostren una voluntat ferma per tal que la Setmana Santa ocupi un lloc privilegiat en el calendari gironí.

Aquesta Junta de Confraries de l'any 1997 vol que la Setmana Santa a Girona sigui digna de la nostra ciutat i, malgrat tots els obstacles que puguin sorgir, lluitarem perquè el nom de Girona sobresurti arreu del nostre país.

JAUME GAUCHIA I GORGOLL
*President de la Junta de
Confraries de la Setmana Santa*

VIERNES

LLUM I SO

SONORITZACIÓ I
LLUMINOTÈCNIA PROFESSIONAL
SERVEI DE LLOGUER D'EQUIPS

C. Carme, 123
Tel. 20 30 43 / 20 21 99
Fax 22 72 64
GIRONA

GIMNÀS

UN NOU ESTIL DE GIMNÀS

HORARI:
de dilluns a divendres,
de 7 del matí a 11 de la nit
Dissabtes: de 9 a 1 del migdia.
De 4 a 8 del vespre

SERVEIS:
GIMNÀSTICA DE
MANTENIMENT
MUSCULACIÓ MASCULINA I
FEMENINA - SAUNA
SOLÀRIUM -
HIDROMASSATGE - SERVEI
MÈDIC - REHABILITACIÓ -
AERÒBIC - FUNKY

Ronda Pare Claret, 25 -
17001 GIRONA
TELÈFON 20 93 66

ÒPTICA

Amadeu Agustí

ÒPTIC DIPLOMAT

Plaça Catalunya, 8 - Tel. 204228

17003 GIRONA

PREGÓ DE SETMANA SANTA 1996

La triple processó de Setmana Santa

No podria ni sabria començar sense mostrar la meua gratitud a la Junta de Confraries, i molt especialment al seu president, per l'honor que m'han fet de confiar-me aquest pregó.

Durant aquests últims dies m'he preguntat sovint quin mèrit tenia jo per pronunciar-lo, i he arribat a la conclusió que només en tenia un, i és aquest: des que tinc ús de raó, he viscut directament, sense perdre-me'n ni una, totes les Setmanes Santes de la història de Girona: més de mig segle durant el qual la commemoració litúrgica de la Passió de Crist i la seva traducció popular han sofert tota mena de canvis, d'acord amb l'inevitable vaivé de l'Església i la imparable evolució del món.

Podria omplir, doncs, aquest pregó amb la mera exposició successiva dels meus records personals.

També podria inventar-me una peça oratòria grandiloqüent i buïda com les que vaig haver de sentir durant molts anys, al Teatre Municipal, de boca d'insignes i mudats pregoners vinguts de lluny.

També podria fer una aproximació crítica a aquella Setmana Santa del passat, sense jocs, ni cinemes, ni música, ni cotxes, sense cap més soroll que el del trepig dels visitants dels Monuments sobre la sorra escampada pel carrer; o intentar una glossa de l'estranya cerimònia en què s'ha convertit la Setmana Santa d'avui, immersa en la febre col·lectiva del gaudi i del lleure i impregnada de la frenètica set de viatjar que

omple les carreteres d'inesperades i pacients processons de vehicles.

Finalment, però, he pensat que allò que més s'esqueia, o almenys allò que més m'esqueia a mi per raó de l'ofici, era fer una mena de crònica periodòtica, escrita des del carrer, sobre tres processons de Setmana Santa. O, millor dit, sobre una triple però única processó. En primer lloc, la processó real de Crist, ara fa vint segles.

En segon lloc, la representació plàstica d'aquells fets en la processó del Divendres Sant a Girona.

En tercer lloc, la projecció d'aquestes dues processons sobre el món d'avui i la seva significació última per als homes i les dones del nostre temps.

Es tracta, en realitat, d'una sola processó que va per fora, pels nostres carrers i places, i que alhora va per dins, endarrera i endavant, cap a les fonts originàries i cap a la societat dels nostres dies.

Hi ha, doncs, una primera processó, o un començament inevitable d'aquesta processó única: és la que fa el mateix Crist i que s'enceta, un dia de l'any u, en el camí que va de Jericó a Jerusalem.

De fet, tota la vida de Jesús és una processó o, com diu Chesterton, un viatge. "La història de Jesús -diu- és la història d'un viatge amb una finalitat i un objectiu, talment com la recerca d'un heroi que avança cap al compliment de la seva missió i el seu destí. Hom pot trobar Jesús com errívol en indrets estranys, o aturat

pel camí per la discussió o la disputa, però la seva cara és sempre girada cap a Jerusalem. Jasó -diu Chesterton- havia viatjat per cercar el velló d'or, i Hèrcules per trobar les pomes d'or del jardí de les Hespèrides, però l'or que Jesús cercava era la mort. La cosa essencial que anava a fer era morir”.

Aquest viatge -com una processó- de Jesús cap a la mort l'expliquen els evangelistes i, després, tots els biògrafs de Crist, creients o agnòstics, s'aturen un moment en aquest revolt del camí que el periodista Manuel Brunet descriu amb la precisió d'un geògraf: “Jesús se'n va de Jericó a Jerusalem. Falten set dies per a la Passió. Hi vol arribar d'hora. Sembla que tingui pressa. La pujada és dura. El camí transita per un paisatge inhumà, ara vermell de sang, ara entre pilots de muntanyes pelades, rodones com caps de mort, de color de cendra”.

Enmig d'aquest paisatge, carregat de signes premonitòris, l'evangelista Marc hi posa una punta de dramatisme afegit: aquesta caminada no és una marxa com les altres. Normalment, Jesús i els seus formaven un petit grup i avançaven junts. Aquesta vegada és diferent:

“Mentre feien camí pujant a Jerusalem, Jesús els anava al davant; els qui el seguien n'estaven sorpresos i tenien por. Llavors Jesús tornà a prendre a part els dotze i començà a dir-los el que havia de succeir”.

El que havia de succeir ja els ho havia dit tres vegades, però no l'havien entès. Com diu François Mauriac, “devia ser molt pesat arrossegar pertot aquells deixebles que no comprenien res”. Ara, com diu Giovanni Papini, Jesús ja no tenia temps per callar més:

“Coneixia massa les ingènues i ardents aspiracions dels dotze. Sabia que esperaven el Messies com el victoriós restaurador de l'Edat d'Or. L'imaginaven rei en el tron, triomfant entre els homenatges. Havien de ser advertits una vegada més”.

Ara Jesús sap que defraudarà l'admiració dels seus seguidors i que decebrà els seus mesquins interessos, però els ha de desenganyar. Per això els diu: “Ara pugem a Jerusalem, i el Fill de l'Home serà lliurat als grans sacerdots i als mestres de la llei; el condemnaran a mort i el posaran en mans dels pagans; l'escarniran, li escopiran, l'assotaran i el mataran”.

I, dit això, sense esperar resposta, Jesús continua el seu camí. Sense esperar resposta, perquè en va rebre una de molt desafortunada, l'altra vegada que els va explicar això mateix. Aquell episodi, que el teòleg gironí Antoni Bentué descriu com a “un dramàtic diàleg de sords”, l'hem de situar com a pròleg de tot. Aquell és potser un episodi clau de la vida de Jesús. Allà sembla que es decideix el seu destí i, de retruc, el nostre.

Ho explica, millor que ningú, l'evangelista Mateu: “Des d'aleshores, Jesús començà a explicar als deixebles que calia que anés a Jerusalem i que patís molt de part dels notables, i que havia de ser mort”. I Mateu afegeix que llavors Pere va prendre a part Jesús i es va posar a renyar-lo tot dient: “De cap manera; això a tu no et passarà”.

Aquesta és, realment, una cruïlla de la història. Jesús havia vençut en el desert tres temptacions del diable, però ara se li presenta la quarta: es tracta d'anar a Jerusalem o de no anar-hi, perquè no li passi res. I continua Mateu: “Però Jesús es girà i digué a Pere: Vés-te'n d'aquí, Satanàs! Em vols fer caure, perquè veus les coses com els homes, i no com Déu”.

Va ser, realment, la quarta temptació? “Em vols fer caure”, li diu Jesús a Pere, i el tracta de Satanàs, com si fos el diable del desert.

En tot cas, sabem com es va resoldre el dilema. Al psicoanalista Wilhelm Reich li impressionava molt la decisió de Jesús: “Sap que el mataran, i malgrat tot hi va”. I Marc, a més, ens diu que hi va de pressa.

Què hauria passat si haguéu decidit no anar-bi? Des del seu agnosticisme, François Mitterrand es va fer un dia aquesta pregunta. I la va respondre així: "Si Crist haguéu mort de mort natural, el seu missatge no hauria existit. Va prendre sobre seu la càrrega de morir per als homes. Sense la seva mort, la missió no s'hauria acomplert".

En efecte: si Jesús haguéu mort al llit, no hi hauria hagut Setmana Santa, i els cristians creiem que no hi hauria hagut redempció.

Aquesta cruïlla dramàtica entre dos camins es repeteix sovint, d'aleshores ençà, en la història dels homes. Són molts, al llarg del temps, els qui han hagut de triar entre el camí de fugir i el camí de morir. En aquesta frontissa s'hi ha començat a escriure la vida de molts màrtirs.

Graham Greene, a la novel·la El poder i la glòria, explica la història de l'últim capellà que es trobava a Mèxic durant la persecució religiosa. Quan havia aconseguit de passar la frontera i salvar-se, el van avisar que un lladre moribund de l'altra banda demanava un confessor. Estava seguríssim que allò era un parany, però va decidir anar-bi. El moribund era real, però el que el va avisar va cobrar la recompensa oferta pels perseguïdors.

Fa vint-i-tres anys, a Santiago de Xile, el capellà gironí Joan Aloïna es va trobar en la mateixa situació. Sabia que els centurions de Pinochet el buscaven. Li van oferir de refugiar-se a l'arquebisbat o a l'ambaixada espanyola, però va preferir d'anar al lloc de treball a l'hospital; allà el van detenir i poc després el van matar. Fa dos anys, a Ruanda, quan la guerra va assolir el territori, un altre capellà gironí, Joaquim Vallmajó, va tenir, com tants altres europeus, l'oportunitat d'abandonar el país. Però va preferir quedar-s'hi, fins que també el van matar.

Però no cal ser capellà ni fa falta que et matin per fer aquesta elecció amb totes les conseqüències. El mateix Mitterrand explicava el cas d'un seu amic, catòlic convers, detingut pels alemanys i deportat al camp de concentració de Bergen-Belsen. Després de l'alliberament, a la fi de la guerra, podia pujar al primer tren per reunir-se amb l'esposa a París, però es va voler quedar uns quants dies per ajudar uns companys que estaven malalts i no podien deixar el camp. Ell també va agafar el tifus i es va morir. Es va morir quan ja era lliure, i Mitterrand deia, commogut: "Això és la llibertat portada a un estat suprem: la llibertat del sacrifici". Sacrifici: aquesta és la paraula que presideix la primera processó de Setmana Santa; l'itinerari cruent que segueix aquest Jesús de trenta-tres anys, per camins polsosos o per carrers estrets, primer entre elogis i després entre insults, primer amb llàgrimes d'emoció als ulls i després amb sang a la cara, voltat primer de palmes i després amb sang a la cara, voltat primer de palmes i després de torxes i després de llances, des de la porta de Jerusalem fins al cenacle, del cenacle a Getsemani, de l'hort de les oliveres a la casa d'Anàs, de la casa d'Anàs a la de Caifàs, del Sanedrí al Pretori romà, del Pretori al palau d'Herodes, d'Herodes a Pilat, de Pilat al Calvari, del Gòlgota al sepulcre de Josep d'Arimatea tallat a la roca viva. Allà s'acaba, silenciosament, la primera processó, al capvespre del divendres abans de la Pasqua jueva. La segona processó és la que cada any desfila pels carrers i les places de la Girona vella, com en el poema del nostre Salvador Espriu: "Glaç enllà / del lent seguici / hi ha suplici / de clarins. / Creuen l'aire / blens de ciris: / ara ve / la processó, / quietud / arrengherada / que segueix tocs de tambor".

És una segona processó que, convertida en tradició secular, repeteix la història de la primera d'una mane-

ra popular, intuïtiva i plàstica en el marc del nostre horitzó cultural. És una processó que té els seus inicis a mitjan segle XVI i que, des d'aquella data fins als nostres dies, ha viscut alts i baixos i crisis molt diverses.

Durant els anys del meu record, aquesta processó ha estat objecte de tota mena de contradiccions. Va haver-hi una etapa odiosa de connivència entre religió i política, en què el seguici desfilava entre piquets d'honor de la guàrdia civil i escamots de tropa del regiment de torn, presidit per autoritats militars i civils al voltant d'un Hermano Mayor exòtic importat de les altes instàncies del règim.

Després, quan el Concili Vaticà II va dotar l'Església d'una mentalitat nova, aquesta fórmula va xocar frontalment amb els qui propugnaven una Setmana Santa despullada de vestimentes inútils, deslliurada de compromisos polítics i de convencions socials.

Vindria, finalment, l'ofensiva de la secularització general i de la laïcització progressiva de la societat, potser com a contrapunt de l'aliança Església-Estat estimulada i mantinguda per la dictadura. Aleshores la processó va trontollar i va arribar a semblar que desapareixia. Però hem vist, al capdavant, que no solament perdura, sinó que refloreix amb una força inesperada. Ara la processó és defensada, òbviamment, en nom de la fe, però també, des de l'agnosticisme, en nom de l'antropologia o de la sociologia, de la tradició o de la modernitat. Són nous nivells de lectura que la fan rellevant i significativa per a persones alienes al seu origen i poc introduïdes en el seu sentit primigeni.

Enmig d'aquesta nova massa d'espectadors, entre encuriosits i devots, la processó de Girona refà l'itinerari de la primera Setmana Santa i esdevé alhora -o hauria d'esdevenir- una tercera i última processó: la que escenifica en el teatre de la història els dolors, les

inquietuds i les angoixes de la gent del nostre temps. Perquè no és ben veritat que Jesús morís "en aquell temps", sinó que, com diu sant Pau, "continua la seva agonia fins a la fi dels segles" i es fa eternament present en cada víctima humana. Si els passos de la processó ens evoquen allò que va passar, la premsa i la televisió ens mostren cada dia allò que està passant, el cinquè evangeli segons els homes, el panorama que va descriure un altre assassinat, el bisbe salvadorenc Óscar Romero: "Aquí, on Crist és carn que sofreix; aquí, on Crist és cosa, on Crist és l'home que dorm al camp perquè no ho pot fer a casa seva, el malalt que sofreix a causa de tantes intempèries; aquí és Crist amb la creu a coll, com deia un altre assassinat, el jesuïta basc Iñaki Ellacuría, també és, d'alguna manera, un poble crucificat, "al qual els poders d'aquest món continuen desposseint de tot i li continuen arrabassant la vida"; el poble crucificat per la fam, per la guerra, per la por, per la manca de casa i de feina en tantes parts del món.

Ja va escriure el poeta gironí Miquel Melendres que en totes les muntanyes del món pot clavar-s'hi la creu, i que el Crist místic troba, en tots els llocs i en tots els segles, un Gòlgota a punt per ser-hi immolat. Per això, aquesta tercera processó desfila cap a aquell calvari privat del també poeta gironí Narcís Comadira, on els homes i les dones moren cada dia "sense que els temples es commoguin ni s'esquincin els vel·ls": "Al captard restem sols i ens rosega /el corc amarg dels fets que du el diari: / el nen apallissat que ha mort solidari, / la nena violada, la guerra que bateja...". Així, en el Crist de Getsemaní hi trobem el sofriment i l'angoixa de tots els solitaris, dels marginats per l'odi o menyspreats per la incomprensió, dels assetjats per les pistoles o els ganivets dels lladres, i de tots els abandonats a la seva sort: els deseparats, els desani-

mats, els tristos, els desesperats, els esgotats per l'insomni, els capolats per la malaltia sorda o pels dolors aguts, els oprimits i els desposseïts, els famolencs i els assedegats, els sotmesos a condicions inhumanes, a estructures injustes i a la violència institucionalitzada. I en el Crist del pretori, bufetejat, assotat, esculpit i coronat d'espines, hi ha el dolor insuportable de tots els apallissats i torturats als calabossos de les comissaries, de tots els sotmesos al fred o a la calor, a la picota o a la roda, a la banyera o a la nevera, a la picana o al "changito", a les agulles metàl·liques o als corrents elèctrics; el dolor dels reduïts a pa i aigua a les cel·les de càstig, dels extenuats per interrogatoris sense fi, dels segregats per les bandes de terroristes o pel terrorisme d'Estat, sota la bota de les dictadures o a les clavegueres de les democràcies.

I en el Crist penjat i clavat a la creu entre dos lladres hi ha tots els condemnats a mort sota la llei, els executats per tota mena de procediments legalitzats per la sofisticada brutalitat humana, per la crueltat industrialitzada i efectiva: la crucifixió, però també la lapidació, la immersió, l'estimada, l'empalament, l'esquarterament, les sagetes, les feres, la foguera, el cop de sabre, la llançada, l'espasa, la destal, el torniquet, la forca, el garrot, la guillotina, els fusells, la pistola, la cadira elèctrica, la cambra de gas o la injecció letal. I aquest Crist vergonyosament executat, aquest Crist de la Sang, del qual neix la processó de Girona, i que és l'enoenya d'una confraria que "treia el Sant Crist gros" cada cop que hi havia un condemnat a mort, és el Crist que els gironins enarborem pels carrers de la ciutat com una bandera, portada a pes per un sol home, tal com el va descriure la novel·lista Aurora Bertrana: "La sang de les ferides es veu fosca i lluent, com acabada de vessar. El cap, amb els cabells esparsos, es decanta dolorosament damunt l'espatlla. El

sosté un cruciferari alt i cepat, vestit de morat o de vermell, amb un ample cinturó on el peu de la creu es recolza".

Aquest és el Crist que els gironins fem passar pel portal de Sobreportes, que l'escriptor Rafael Gay de Montellà comparava amb les muralles de Jerusalem, i que aquí era porta per la qual passaven, de la presó cap al lloc de l'execució, els condemnats a l'última pena, evocats pel poeta Josep Carner en l'inici d'un sonet: "Sota el fred, la nit, la por que amenacen, / els homes se'n van a l'eterna sort".

Aquest és el Crist que els gironins fem pujar al Calvari de noranta graons de l'escalinata de la Catedral, flanquejat per corrues d'encaputxats, acompanyat de la remor somorta dels timbals romans. Carles Rabola, un altre executat, una altra víctima, va imaginar també aquest Crist etern a dalt de la Catedral i va escriure aquest text: "La Seu. La multitud recollida omple la gran nau. Per les columnes, draps negres. Són els dies tràgics en què el Crist va morir nibat d'una llum imperible. El sacerdot parla. Crist torna a agonitzar; potser es plany allà enfora, en l'ample espai. En vint segles no ha pas sigut despenjat de la creu. Les seves ferides resten obertes i la sang en brolla inestroncable. Fa vint segles de la seva acció sentimental, i ell roman inconegut, precursor d'un reialme d'amor que la humanitat, perduda en el camí, no ha pas sabut alçar sota les estrelles cansades".

Aquest Crist de Carles Rabola és el que ara baixa a pes de braços per l'escala de la Catedral com la tarda del descendent, amb el cos rígid arrossegat com els morts de les guerres retirats dels camps de batalla, com els morts dels camps d'extermini traslladats a les fosses comunes, com els morts dels accidents de trànsit apartats de l'asfalt de les carreteres. Quan aquest

Crist desapareix de la nostra vista, s'acaba la tercera i última processó de Setmana Santa. Però abans, un minut abans, la multitud congregada als seus peus en el Gòlgota de noranta graons ha entonat la melodia familiar del "Crec en un Déu", on s'afirma l'acabament sense acabament de la història: "Resuscità al tercer dia d'entre els morts". Aquest Jesús que porten a enterrar és un fracassat que no ha pogut persuadir els seus enemics, no s'ha pogut guanyar el cor dels seus paisans ni s'ha pogut refiar dels seus amics més íntims: un l'ha traït, l'altre l'ha negat, els altres s'han adormit o s'han fet escàpols. Però ell ja havia dit que el gra de blat que mor produeix molt de fruit. I ara nosaltres, mentre veiem el seu cos portat en un sepulcre transparent per uns àngels que reclamen silenci, entenem allò que François Mauriac diu que li va passar quan va escriure la vida de Jesús: "Els temeraris que hem gosat relatar-la no sabem on acabar, perquè en la seva tomba no s'acaba res; no és més que la fita arran d'un camí que es va eixamplant a través de la història humana". Entre l'estol de manaies que ara se'n van i traspassen altra vegada l'arc de Sobreportes, hi trobaríem potser aquell centurió per al qual aquell home penjat com un lladre era veritablement el Fill de

Déu. Els gironins també ho bem cantat aquí, amunt i avall de l'escalinata, com Joaquim Ruyra va imaginar que ho fariem, en el mateix escenari de pedra, la nit definitiva del Judici Final.

Ara el cant s'ha acabat, i els pífans dels manaies foraden la nit amb la glaçada estridència d'una melodia que els gironins ens sabem de cor des del fons de la infantesa, des de l'esglai i l'emoció dels records més remots. Poc a poc, el ritme compassat de les llances es perd, la remor dels timbals s'allunya i la rutilant comitiva s'esmuny en la foscor; els armats es fonen lentament, com un somni engolit per la tenebra. Però sabem que l'any que ve tornaran, igualment vestits de sang i d'or, i volem que darrera seu desfili altra vegada la processó de sempre, com si tornés del fons del temps i avancés per la història, per pintar amb imatges del passat i amb esperances del futur del nostre pàl·lid, descolorit i desconcertat present.

És amb aquest desig i aquest esperit que he vingut a fer el meu pregó: comença, una vegada més, la Setmana Santa; la setmana que dura sempre, que no s'acaba mai.

NARCÍS-JORDI ARAGÓ

DIES DE PASSIÓ

Què és això, Senyor, que heu de ser rebutjat pels ancians, els grans sacerdots, els mestres de la Llei... que morireu en la creu?... Sant Pere tampoc no ho entenia: "...No us passarà tal cosa!" i es va guanyar una molt dura reprensió de Jesús: "Vés-te'n d'aquí, Satanàs!" (Mt. 16,22).

Què és això? I quedem astorats, tot considerant la magnitud del decisió. És ben bé que els qui provocaren aquesta decisió no sabien el que es feien, i és molt probable que pensessin que eren fidels complidors de la Llei santa, sense adonar-se de com estaven executant aquella profecia d'Isaïes: "Ell portava les nostres malalties i havia pres damunt seu els nostres dolors. Nosaltres el teníem per un home castigat que Déu assota i humilia. Però ell era malferit per les nostres faltes, triturat per les nostres culpes; rebia la correcció que ens salva, les seves ferides ens curaven" (55, 4-5). I el salmista canta: "Es reparteixen entre ells els meus vestits, es juguen als daus la meua roba" (21,29).

Per què tot això? I cadascun de nosaltres som conscients que tots hi tenim de culpabilitat, puix que són

els nostres pecats la causa de tan gran crim: el profeta ens ho recordava. Sant Joan també ens ho confirmà quan escriu en el seu evangeli la conversa de Jesús amb Nicodem, dient-li: "Tant ha estimat Déu el món, que ha donat el seu Fill únic, perquè no es perdi cap dels qui creuen en ell, sinó que tinguin vida eterna" (Jo 3,16). I el papa Joan Pau II comentava aquestes paraules en una audiència (7.9.88): "...donar el seu Fill" significava lliurar-lo a la mort en la creu". Sant Pau escrivia als cristians de Filips: "Jesucrist, que era de condició divina no es volgué guardar gelosament la seva igualtat amb Déu, sinó que es va fer no res: prengué la condició d'esclau i es féu semblant als homes. Tingut per un home qualsevol, s'abaixà i es féu obedient fins a la mort, i una mort de creu." (2, 6-8).

Crist ha complert, s'ha lliurat a la mort per donar-nos vida, vida eterna. Tant de bo que no hagi estat en va per a nosaltres!

ALFONS RIERA I GUBAU, PVRE.
Assessor eclesialístic de la
Junta de Confraries

ad®
PRO

Pere Quera

Joiers des de 1887

Argenteria, 22 i 28 - Tel. 20 46 90 - Fax 20 13 49
17001 **GIRONA**

C/ Sant Antoni Maria Claret, 10 - Tel. 22 42 28
17002 **GIRONA**

11 de Setembre, 36 - Tel. 31 48 13 - 17230 **PALAMÓS**
Santa Anna, 51 - Tel. 75 79 18 - 17158 **L'ESTARTIT**
Av. de Rhode, 181 - Tel. 25 71 46 - 17480 **ROSES**

armeria-esports
“GIRONA”
C/ Santa Clara, 46- Tel. 20 29 42 - GIRONA

EL PERQUÈ DEL CANVI D'ITINERARI I ALTRES NOVETATS

Gns apropem a la celebració de la Setmana Santa d'enguany. Una vegada més, la Junta de Confraries de Girona, fidel a la seva missió, ha organitzat tot un ventall d'actes que culminaran amb la Processó del Sant Enterrament, del Divendres Sant, a la nostra ciutat.

Any rera any, ens plau mantenir una línia de continuïtat que col·labori a anar consolidant la Setmana Santa gironina com aquella unitat que forma part de les nostres tradicions més arrelades i que és coneguda per un nombre cada vegada més elevat de persones. A l'ensem, volem que el nostre preludi de la Pasqua sigui viu i fresc. Per això cal que la línia de continuïtat compti, també, amb novetats, amb millores, amb il·lusió.

Garantirem la vigència de les nostres tradicions si tenen vitalitat i si confirmem el seu sentit dia a dia.

Un dels canvis més destacats per enguany és la variació del recorregut de la Processó. L'experiència dels darrers anys ens ha ajudat a veure que calia trobar un trajecte una mica més curt, que permetés reduir la durada de la Processó. A més, fins ara ens trobàvem amb alguns punts del recorregut que presentaven dificultats, principalment a l'hora de passar determinats Misteris. La inauguració del Pont de Sant Felú i la nova rehabilitació del carrer de Santa Clara, han

aportat els elements que calien per fer aquesta modificació de l'itinerari. Estem segurs que representarà una millora pel que fa a l'esplendorositat i fluïdesa de la nostra Processó, circumscrita en el marc del Barri Vell. També hem volgut convocar un primer concurs de pintura relacionat amb la Setmana Santa i una taula rodona que congregui diverses persones de prestigi perquè donin la seva opinió sobre la Setmana Santa a la nostra ciutat i sobre l'evident increment de la participació dels gironins en la Processó, sobretot darrerament. Tot recordant l'èxit dels darrers anys, tornarem a iniciar el nostre programa d'actes amb el pregó. També ens fem ressò de la bona acollida que va tenir la didàctica de Setmana Santa, destinada als infants i joves, i que comptarà amb una nova edició.

Hem cregut convenient continuar la revitalització del Via Crucis al camí de les Creus. Aquesta pràctica havia estat molt tradicional a Girona i a poc a poc havia anat minvant. L'any passat, amb l'impuls de la Junta de Confraries, va experimentar una revifalla important. No podem deixar que s'apagui.

Desitgem que tots els actes que hem organitzat continuïn comptant amb la vostra participació i suport i que ens ajudin a tots a viure la Setmana Santa amb intensitat i devoció, tot peregrinant cap a la Pasqua.

*ASSOCIACIÓ
D'HOSTALERIA I TURISME
GIRONA I RADIAL*

Carrer Nou, 7 – 17001 Girona – Tel. 22 43 44 - 20 90 81 – Fax 20 45 49

LA LLEGENDA D'EN JOAN MANAIA

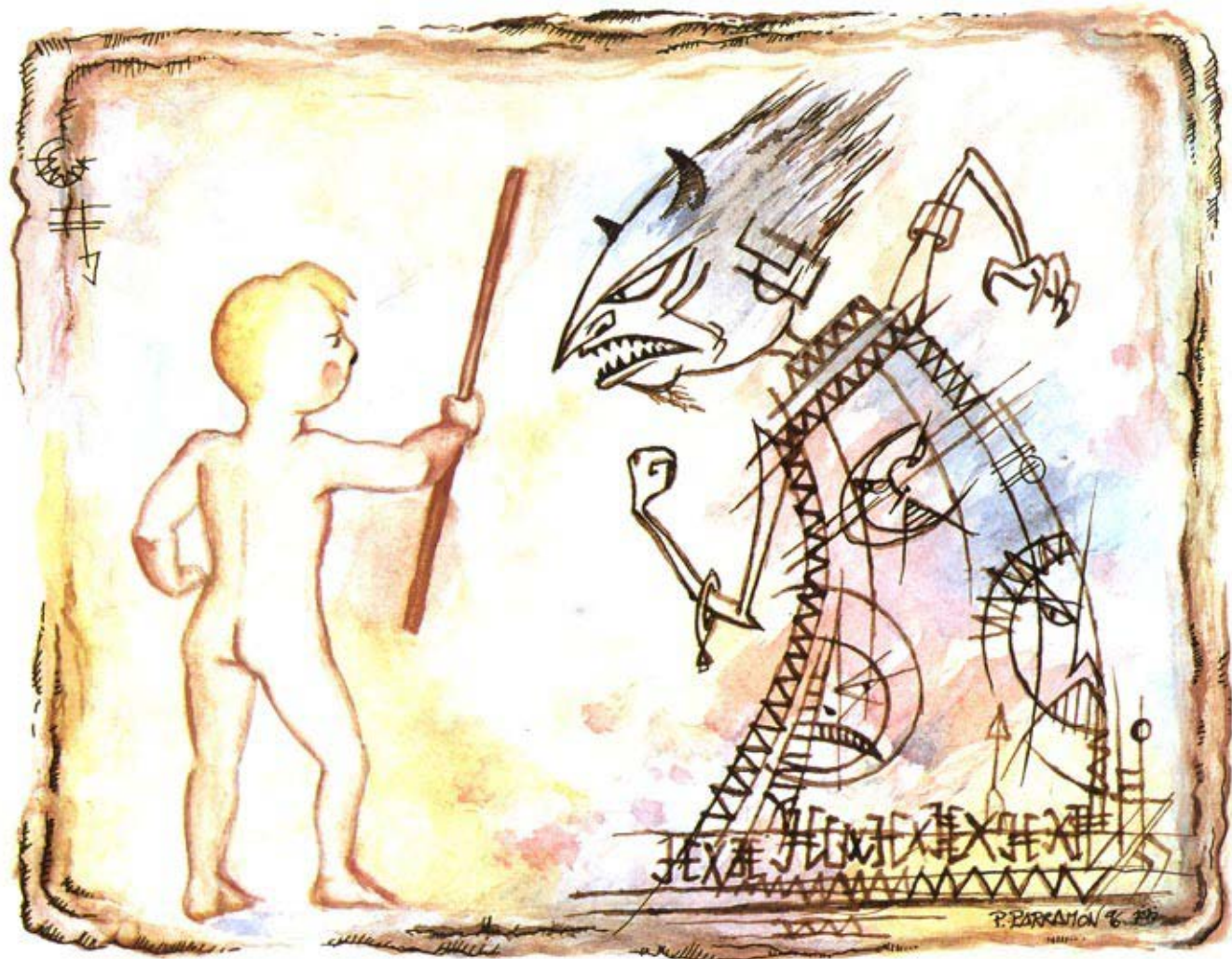
explicada per ell mateix

C » O » N » T » E I » N » F » A » N » T » I » L

No era un vailet molt inquiet, i no parava mai ni un minut. Un dia de primavera cap al capvespre quan les llums i les ombres es confonen, vaig tenir la sensació d'observar una tènue llum al bosc. La meua curiositat em va vèncer i sense saber com, vaig encaminar-me cap a ella. La llum venia d'un foc fet en una clariana del bosc. Déu meu! Es tractava d'una cerimònia satànica i de bruixeria, el maligne i els seus deixebles acompanyats d'altres bruixots executaven uns estranys ritus i balls al voltant del foc. Vaig quedar astorat, mai de la vida hauria pogut imaginar-me una cosa semblant. Instintivament la meua orella va intentar escoltar les paraules que pronunciava el que semblava dirigir i que tenia una llengua punxeguda com un escurçó. Déu! Entre expressions inintel·ligibles que formaven part del ritus, invocaven el gran maligne perquè els ajudés el Dijous Sant, mentre la processó desfilés pels carrers de Girona, a fer un cop d'efecte per apoderar-se del Crist de la Puríssima Sang per sotmetre una imatge sagrada a tots els seus ritus d'idolatria satànica i mofar-se del poble i del mateix Creador. Atribulat com vaig quedar-me no me'n vaig adonar de la presència d'un dels bruixots que em va descobrir. — Què fas aquí? — va interrogar-me. No vaig saber què contestar. — Ho has sentit tot sobre els nostres plans? Instintivament vaig negar amb el cap.

— És igual, però tu mateix t'has castigat; ningú no ho creurà quan els expliquis el que has vist ni el que passarà, no podràs fer res per evitar-ho i per això la teua ànima es condemnarà per tota l'eternitat i vagarà errant per tota la vall i cada Dijous Sant ressonaran els laments per la teua condemna.

Vaig marxar corrent sense parar fins arribar a casa. Tal com havia dit el maligne, no era capaç d'explicar-ho als meus pares. Aquella nit no vaig dormir. L'endemà abans d'anar a l'escola vaig tornar al lloc i no hi havia ni rastre ni del foc ni de res, tot era normal. Tenia raó el bruixot, m'havien atrapat. La desesperació es va començar a apoderar de mi, ja podia sentir els meus laments per tota la vall, amb la devoció que jo tenia pel Crist de la Puríssima Sang, només podia pensar què podria fer per evitar. Li vaig confiar finalment el meu secret al meu director espiritual. Com era d'esperar no em va creure; li vaig demanar per parlar amb el Sr. Biobe i em va contestar que sa Il·lustríssima no estava per ximpleries. No dormia, no menjava, a l'escola no parava atenció, els pares em van portar a cal metge i no em va trobar res. Els vaig explicar tot entre llàgrimes i van dir-me que això eren al·lucinacions de joventut, que no hauria de llegir llibres d'aventures. El Dijous Sant estava absolutament desesperat, a mesura que s'acostava l'hora de la processó no sabia on amagar-me. Me'n volia anar de la ciutat, no podria suportar presenciar el moment anunciat.

En passar pel portal de Sant Cristòfol, solitari a aquelles hores en què tothom era a veure la processó, una veu dolça i estranya em va cridar:

– On vas, Joan? –

Aquella persona em resultava familiar, anava vestida de camperol, però irradiava una estranya llum.

– La meva ànima és a punt de condemnar-se.

– I com és això? – Va insistir.

– No ho entendries, ningú no vol entendre-bo –vaig dir-li desolat.

– Per què no m'ho expliques?

Què hi podia perdre! li vaig explicar tot. Em va creure, però ja era massa tard, la processó ja feia estona que havia començat.

– I tu, què faries per salvar el Crist? – Va insistir ell.
– El que fos, encara que la meva ànima s'bagi de condemnar, jo vull salvar-lo perquè l'estimo.
– Doncs agafa aquest bastó i corre a trobar el maligne. Quan siguis davant d'ell, digues-li que el Senyor t'ha ordenat que els facis fora i que contra tu, res no podran fer les forces del mal, perquè estàs sota el poder de Déu. Em vaig posar a córrer pels carrers i quan emaperdut vaig trobar el carrer per on passava la processó, un gran caos s'havia apoderat de la gent. El maligne, complint la seva promesa, havia arrabassat el Crist Crucificat als seus portants i enmig de mofes i escarnis se l'emportaven carrer de la Força amunt. La gent els perseguia sense poder-los atrapar, van agafar per les escales de la Pera, i jo que observava l'acció, vaig esperar-me a l'últim escaló.
– Què hi fas aquí? – va dir-me el maligne. – Has vingut a veure la teva condemna?
– No em fas pas por amb les teves amenaces, vinc perquè em tornis la Creu.
– Ja, ja, ja, i pots dir-me com ho faràs?
En posar davant meu el bastó que m'havia donat l'estrany personatge, aquest es va convertir en una llança i va començar a desprendre una llum que es projectava i feria el cos del maligne que es retorçava enmig de gestos de dolor; així mentre un d'ells fugia cap a la plaça dels Apòstols, l'altre va sucumbir a l'ombra que la llança projectava sobre el seu cos, com si el cremés. L'altre va anar cap a la porta de la Catedral, pretenia entrar a la Seu per pujar cap al campanar; li vaig barrar el pas.
– El Senyor m'envia perquè em tornis el que has robat miserablement.

– Aparta't de mi – va dir-me amb un to autoritari. Vaig acostar-li la llança i li va fer mal, va fer ús dels seus poders, però no va poder resistir, va deixar anar la Creu a les meves mans i es va escapolar entre les ombres de la nit.
La Creu va quedar dreta dalt de l'escalinata, i el poble que pujava per les escales la va recuperar i va trobar-me exhaust.
Pràcticament mig adormit varen posar-me dins el carro del pare per anar cap a casa. En passar pel portal de Sant Cristòfol, vaig pensar en l'home que hi havia trobat. Ara recordava aquella fesomia que m'era familiar: era el rostre del Crist de la Puríssima Sang. Plàcidament em vaig abandonar i em vaig adormir. Al cap d'uns quants dies em va rebre el senyor Bisbe per felicitar-me pel meu comportament i em va encomanar la formació d'un escamot de soldats com aquells romans que acompanyaren Jesucrist al Gòlgota, que cada any acompanyi Jesucrist Crucificat pels carrers de Girona, una guàrdia d'honor que formarà a les escales de la Catedral mentre Ell presideix l'acte final de la processó.
Així els successors d'en Joan Manaià, que cada any continuen desfilant per Setmana Santa pels carrers de Girona, són coneguts pels manaiès. Aquesta és la primera vegada que explico la meua història, ara tothom ja coneix la meua existència.

JOAQUIM ALEGRET
Confrare de Jesús Crucificat
Manaiès de Girona

Venda de vehicles nous i usats
Reparació integral de l'automòbil

NOU SERVEI:
Línia Pre-ITV informatitzada

Travessia Santa Eugènia, 18
Tel. 23 44 32 • 17190 SALT

ELECTRICITAT
AIGUA
GAS
CALEFACCIÓ

Josep Pla
Tel. 17 19 74

Àngel Vidal
Tel. 42 83 74

Carretera Mas Prat s/n SANT GREGORI Girona

PNEUMÀTICS GIRONA

Passatge Canalejas, 5 • 20 05 24 - 17001 GIRONA
Ctra. St. Feliu de Guíxols, 10 • 20 33 71 - Fax 21 26 35
17004 GIRONA

vulcopneu plus

El Sitjar

CULTIU I VENDA DE PLANTES

Camí del Sitjar, s/n • Tel. 24 41 45
17190 SALT (Girona)

CONSUMATUM EST

*Crist jacent, en repòs, sense dolor...
Et sento, al fons, la pau de la mirada,
dins la teva parpella, tot claror,
per albirar els espais, de matinada.*

*I m'omple d'assossec amb l'abraçada
del teu silenci ple de serenor:
Pàl·lida imatge que, en la nit sagrada,
inunda l'univers de resplendor.*

*Crist jacent, sense creu, ara isolat,
lívíd com el sudari i l'agonia
respirant quietuds d'eternitat.*

*I entre penombres i en la companyia
de tanta solitud, sense ni un gest...
Tu ens duus la vida... Consumatum est!*

MARGARITA COLOM

Febrer de 1997

Jardi i entorn

SERVEIS INTEGRALS
DE JARDINERIA

Bisbe Sivilla, 1
Tel. 40 13 37 - Fax 40 18 08
17005 GIRONA

SERVEI ESTACIÓ

Bricolatge - Decoració
Indústria - Llar

Sèquia, 20 (Cantonada Jaume I)
17001 GIRONA
Tel. 20 40 62 - Fax 20 55 22

GRATUÏT

SANTA LUCIA

ASSEGUANCES

AGÈNCIA A GIRONA:

Santa Eugènia, 18, 1a. - Tel. 20 19 88

VIA CRUCIS AL CALVARI

Diumenge de Quaresma; tarda primavera; als marges de Sant Daniel tapissats de violetes; la mimosa d'un groc esclatant, al redós d'una vella masia de parets griseses. Una corrua de penitents seguint la imatge de Jesús crucificat passen el portal de Sant Cristòfol, voreja les ruïnes de la torre Guarnella, i emprèn el camí del Calvari, fent càlcul a cada centimetre de les capelletes que jalonen l'itinerari. Aquesta pràctica pictòrica són també les senzilles construccions que li serveixen de marc, té una llarga tradició de segles, sense que se'n pugui precisar els orígens. La primitiva capella del Calvari s'elevava al cim del monticle que presideix aquell sector de la vall de Sant Daniel. Per necessitats de la defensa de la ciutat va ser enderrocada i en el lloc que deixà lliure s'hi bastí una petita fortalesa, que prengué també el nom de reducte del Calvari. Aquella construcció bèl·lica jugà un important paper en les operacions del setge de 1809. Quan les tropes napoleòniques abandonaren el nostre país, abans de retirar-se de la ciutat, la primavera del 1814, volaren aquell baluard, com ho varen fer amb la major part de les defenses que envoltaven la ciutat. Quedaren unes restes d'edificació amb un espai buit al mig, cosa que originà la denominació de "torre de la O" amb què durant molts anys varen ser conegudes aquelles ruïnes. En enderrocarse l'antic temple, se'n construí un de nou en l'esplanada inferior de l'esmentat lloc. Aquí és el que ara tenim, amb les consegüents restauracions que

al llarg del temps s'hi han hagut de fer. Abans del 1956, a la sagristia hi havia penjat a la paret un quadre amb la fotografia d'un senyor Miquel, el cognom del qual ara no puc recordar, que era qui havia fet donació dels terrenys per edificar el temple i les capelletes que es van aixecar en el camí que hi condueix. Les capelletes eren dotades; no s'havien construït les corresponents a les estacions tretzena i catorzena del Via Crucis.

El juliol del 1956, el temple va ser incendiat i totes les capelletes foren malmenades, destruint-ne la creu que rematava cadascuna, i el quadre de ceràmica que representava la corresponent escena de la passió.

Durant prop de tres anys tot restà abandonat i els temps i les inclemències climàtiques completaren l'obra destructora, de tal manera que la teulada del temple va desaparèixer.

Aquells anys, com és obvi, la pràctica pública del Via Crucis no es pogué celebrar. Però sovint es veia per aquells paratges alguna persona que, de manera dissimulada, recorria el circuit de les capelletes, mirant-les amb fingida curiositat, mentre movia els llavis de forma gairebé imperceptible.

Acabada aquella anòmala situació, i amb l'ajuda de donatius populars i d'algun destacat benefactor, es reconstruí el temple com també les capelletes, que recuperaren la creu i varen ser dotades d'unes molt expressives i artístiques ceràmiques, obra de la ceramista Maria Ciraci. I encara es completà la recuperació afe-

gint-hi les dues capelletes que corresponen a les estacions tretzena i catorzena, situades davant mateix de la capella principal.

Aquell bucòlic paratge ja es podia tornar a denominar "Les Creus". Immediatament es reprenqué la pietosa pràctica del Via Crucis, les tardes dels diumenges de Quaresma. La família Geli tenia cura d'aquelles instal·lacions i que la devoció a la passió de Crist s'hi mantingués ben viva. Mossèn Francisco Geli Tarrés, que morí fa uns vuit anys sent canonge organista de la Catedral, es va preocupar constantment de mantenir aquell culte i aquella devoció.

Durant molts anys, dirigia la pràctica del Via Crucis mossèn Josep Casanovas, notable llatínia, professor del Seminari Diocesà i director de l'asil Sivilla.

Desapareguts els mossens Casanovas i Geli, se n'encarregà el Capítol Catedralici fins que, per dificultats físiques dels canonges que s'hi dedicaven, aquell culte ha quedat en una situació precària que ara la Junta de Confraries es proposa redreçar.

La processó penitencial antigament sortia de l'església de Sant Lluç; després de la guerra ho va fer de l'església parroquial de Sant Feliu i posteriorment de la Catedral. Primerament es portava un Sant Crist de grans proporcions, semblant al que presideix la processó del Divendres Sant; el de després de la guerra era una imatge de format més reduït i de menys pes; i finalment no es porta cap imatge.

En els anys de la postguerra aquesta pràctica penitencial adquirí grans proporcions per la considerable concurrència de fidels. El gruix de gent s'estenia per gairebé la meitat de la llargada del camí, de tal manera que quan la creu ja era a la setena estació, la cua de la processó tot just era a la primera. Amb tanta concurrència i no disposant de megafonia, era necessari que es repartissin dos, tres i algunes vegades fins i tot més lectors, al llarg del recorregut, situats a una distància suficient entre ells per no interferir-se. Arribats a la darrera estació, es col·locava davant la façana del temple una trona portàtil. Des d'allí un

predicador amb bona veu i una potent caixa toràcica pronunciava un sermó adient al tema de la passió. Els fidels que omplien l'esplanada i l'espai que fa pendent entre les penúltimes estacions i el temple escoltaven drets, amb gran silenci i atenció.

Acabada la cerimònia, els més devots acompanyaven la imatge del Crucificat fins al temple d'origen, tot resant les parts del Rosari que permetés el temps que durava el trajecte. Però una bona part dels concurrents acabaven de passar la tarda fent una bona passejada, uns quants baixaven cap a la font de la pólvora, altres pujaven a les Pedreres.

Fora del temps quaresmal també s'havien celebrat Via Crucis a les Creus per demanar el do de la pluja en èpoques de persistent sequera. Hi ha constància d'haver-se repetit en diverses ocasions. Es coneixen rogatives de la segona meitat del segle passat, i es conserva el testimoni gràfic de les que se celebraren el 4 de febrer de 1922. Unes fotografies obtingudes pel senyor Joan Masó i Valentí ens presenten una processó presidida pel Crist de la Confraria de la Puríssima Sang. El celebrant vestia capa pluvial, els diaques dalmàtica, els altres clergues amb sotana i manteu; tots coberts amb el bonet de ritual. Els seglars amb abric i barret; els guàrdies civils d'escorta amb el tricorní de feltre; les senyores amb mantellina; les nenes amb els uniformes del respectiu col·legi. És una estampa d'un temps, cronològicament no massa allunyat, però conceptualment a gran distància.

Els costums van canviant i les formes es renoven i s'actualitzen; però bem de procurar que no es perdi el fons de les autèntiques tradicions, adaptant-les a la realitat de cada moment.

ENRIC MIRAMBELL I BELLOC
Cronista Oficial de la
Ciutat de Girona

TESTIMONI DEL

L'ANY PASSAT

FOTOS: LLUÍS CANDANEDO

HORARI DELS ACTES

ACTES ORGANITZATS O EN QUE HI PARTICIPA LA JUNTA DE CONFRARIES DE SETMANA SANTA DE GIRONA

DIUMENGE DIA 16 DE FEBRER

4.30 h de la tarda

Via Crucis a "Les Creus", amb inici a la plaça dels Apòstols de la Catedral.

DIUMENGE DIA 23 DE FEBRER

4.30 h de la tarda

Via Crucis a "Les Creus", amb inici a la plaça dels Apòstols de la Catedral.

DIUMENGE DIA 2 DE MARÇ

4.30 h de la tarda

Via Crucis a "Les Creus", amb inici a la plaça dels Apòstols de la Catedral.

DIUMENGE DIA 9 DE MARÇ

4.30 h de la tarda

Via Crucis a "Les Creus", amb inici a la plaça dels Apòstols de la Catedral.

DIJOUS DIA 20 DE MARÇ

8 h del vespre

Taula rodona "La Setmana Santa, tradició i religió". Moderada per Mn. J. Reixach, als locals de la Cambra de la Propietat, al carrer Ciutadans.

DIVENDRES DIA 21 DE MARÇ

8 h del vespre

Inauguració de l'exposició de Setmana Santa a l'església dels Dolors.

Obert fins al Dijous Sant, en horari de 18.50 h a 21.50 h.

Dissabte i diumenge d'11 h a 14 h i de 17 h a 20 h.

DISSABTE DIA 22 DE MARÇ

Dins l'exposició de Setmana Santa, a l'església dels Dolors, hi haurà la taquilla especial de correus, que utilitzarà el mata-segello confeccionat per a la Setmana Santa 97.

DIUMENGE DE RAMS

11 h del matí

Benedicció de Palmes i Rams a la plaça dels Apòstols de la Catedral. Processó d'entrada per la porta principal. Concelebració de l'Eucaristia. Lectura de la Passió del Senyor.

DILLUNS SANT

9 h del matí

A la Catedral. Litúrgia de les Hores. Missa Conventual.

8 h del vespre

A la Fontana d'Or, pregó de Setmana Santa a càrrec de Mn. Josep M. Ballarín. Veredictes del Jurat del concurs de cartells de Setmana Santa.

DIMARTS SANT

9 h del matí

A la Catedral. Litúrgia de les hores. Missa Conventual.

5 h de la tarda

A la Catedral. Missa Crismal. Benedicció dels Sants Olis. Memòria jubilar de les ordenacions sacerdotals dels anys 1947 i 1972.

10 h del vespre

A l'església de Sant Feliu. Concert de Setmana Santa a càrrec del Conjunt Orquestral de Girona i la coral Saba Nova.

DIMECRES SANT

9 h del matí

A la Catedral. Litúrgia de les Hores. Missa Conventual.

DIJOUS SANT

10 h del matí

A la Catedral. Litúrgia de les Hores.

7 h de la tarda

A la Catedral. Missa vespertina de la Cena del Senyor
9.30 h del vespre
Clausura de l'exposició de Setmana Santa.

DIVENDRES SANT

11 h del matí

A la Catedral. Litúrgia de les Hores.

5 h de la tarda

A la Catedral. Celebració de la Passió del Senyor. Lectura de la Passió segons sant Joan. Pregària Universal. Adoració de la Creu. Comunió.

10 h del vespre

Processó del Sant Enterrament. Benedicció final pel Sr. Bisbe.

DISSABTE SANT

11 h del matí

A la Catedral. Litúrgia de les Hores.

11 h del vespre

Vetlla Pasqual. Benedicció del Foc i del Ciri. Anunci de la Pasqua. Litúrgia de la Paraula. Benedicció de l'Aigua Baptismal. Renovació de les Promeses del Baptisme. Missa pasqual.

DIUMENGE DE PASQUA DE RESURRECCIÓ

11 h del matí

A la Catedral. Missa Pasqual concelebrada presidida pel Sr. Bisbe, Mons. Jaume Camprodon. Benedicció Papal.

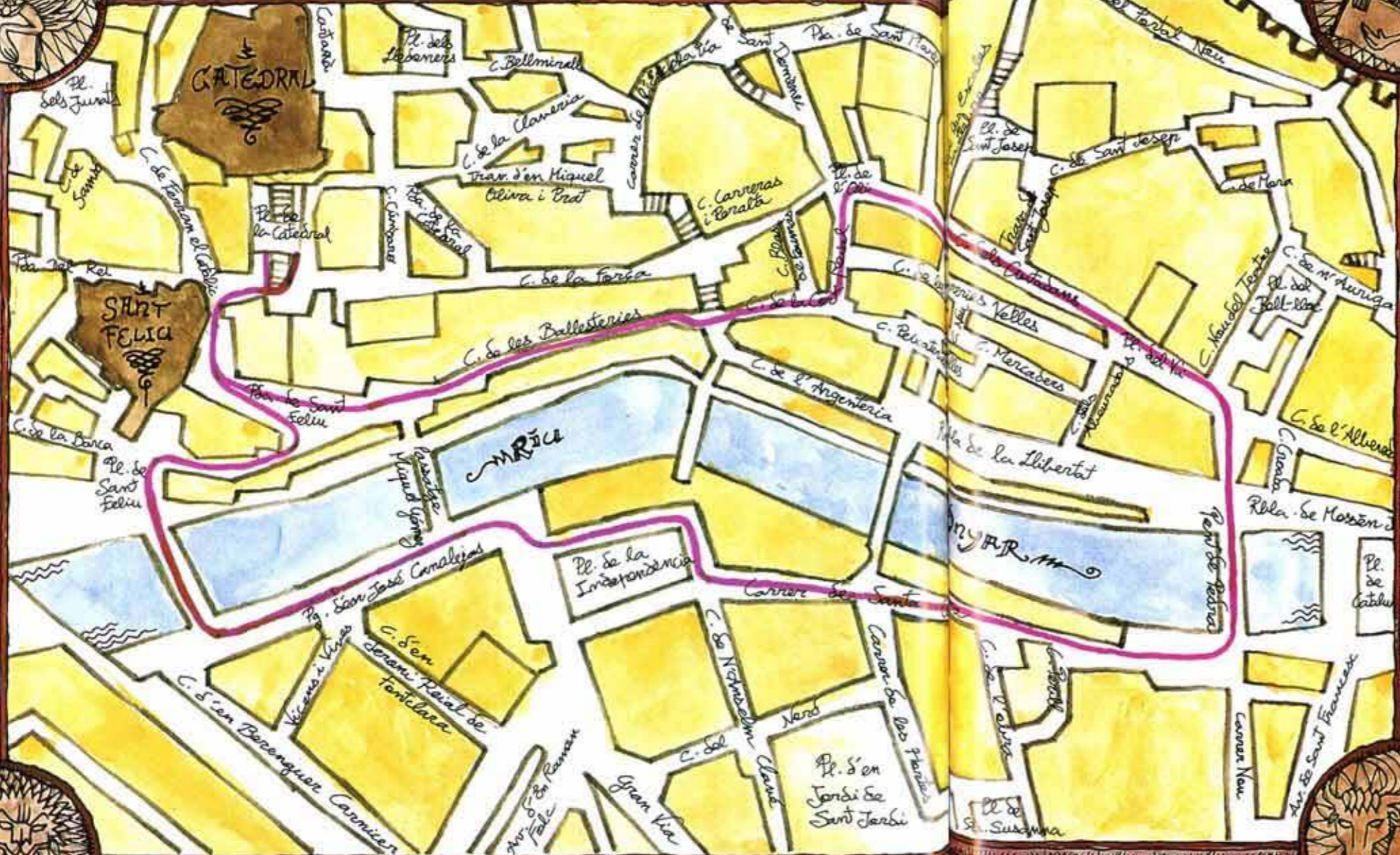

ITINERARI

PROCESSÓ DEL SANT ENTERRAMENT

28 de març de 1997
10 de la nit

- Plaça de la Catedral
- Portal de Sobreportes
- Pujada Sant Felú
- Carrer de les Ballesteries
- Cort Reial
- Carrer dels Ciutadans
- Plaça del Vi
- Pont de Pedra
- Carrer Santa Clara
- Plaça de la Independència
- Passeig d'en José Canalejas
- Pont de Sant Felú (pont nou)
- Plaça Sant Felú
- Carrer dels Calderers
- Pujada Sant Felú
- Portal de Sobreportes
- Plaça de la Catedral

DIA A DIA AMB VOSTÈ

A Hipercor i Tiendas Cortty, treballem dia a dia per continuar oferint-li tota la qualitat i el servei que espera de nosaltres.
Cada dia. Amb vostè.

Tiendas

PRESENTACIÓ DEL PREGONER

Josep Maria Ballarín i Monset

U Josep Maria Ballarín i Monset. Nat a Barcelona, desmamat a Terrassa, fet a ciutat enyorant muntanyes. Nounat a Matadepera, després de sis anys de tísic per les gestes sense glòria de la lleva del biberó. Déu va fer-lo capellà pelat sense fums ni borles. De rabeig a tot, després de trenta-cins anys a Queralt, ara les fa a Gòsol, arrapat a les barbes venerables de mossèn Anglerill.

No pot pas vantar-se d'escriptor, ho és de rebot. A més de quaranta anys, va suar-ne cinc per endegar Francesco. Escriu a l'Avui des del primer dia i n'ha fet plega d'articles per enfilar-los en quatre o cinc llibres publicats. Posat a fer tria entre la seva trentena, estaria per Paràbola dels rectors i per Ai, Francesc, si aneu a les valls d'Andorra. Sense esperar-s'ho, es va trobar amb Mossèn Tronxo escampat com el gram. Tampoc sense esperar-s'ho, es va trobar a TV5.

I no en sap dir més d'ell mateix.

Texte i fotografia

Per gentilesa d'Editorial Planeta, S.A.

Amb el suport de la

Caixa de Girona

Establiments Coll
SUBMINISTRES PER A AUTOMOBILS

C/ Santa Maria, 28-30-32
Tel. 20 42 00 - 21 32 12 (3 línies)
Fax 20 12 28 - 17003 GIRONA

GU

GRUPO UNION
DE RECAMBISTAS EUROPEOS S.A.

Trofeus - Copes - Plaques - Pins - Medalles - Clauers
- Gravats - Restauracions - Objectes de Regal

ARTS I METALLS CARMANIU

MANAIES - ARMATS

C/ La Salle, 27-29
17002 Girona

Tel. (972) 21 85 03
Fax (972) 21 81 58

PINBOS

SUPREM

Oficines: C/. del Prat, 23 - Apartat 33
Telèfon (972) 84 01 00 (5 línies) - Telefax 972 84 23 57
17430 SANTA COLOMA DE FARNERS
(Girona)

AGUA MINERAL NATURAL

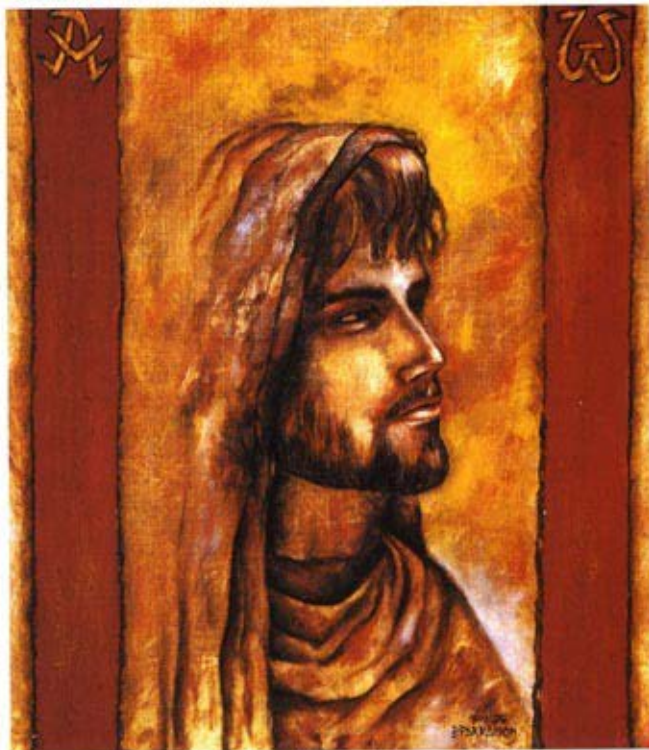
**Font
Selva**

Sant Hilari Sacalm (Girona)

I CONCURS DE CARTELL ARTÍSTIC DE LA SETMANA SANTA

"Jesucrist" de Pere Parramon

BASES

El motiu del concurs és disposar d'un cartell per anunciar la Setmana Santa de Girona, per a l'any 1998.

Participants: *Poden participar-hi totes les persones que ho desitgin. Les obres presentades hauran de ser originals i no s'admetran còpies.*

Tema: *"La Setmana Santa a Girona". Obligatòriament hi haurà de constar la llegenda següent "Setmana Santa - Girona - 1988 Processó Sant Enterrament Divendres Sant, 10 h nù".*

Tècnica: *Lliure (oli, acrílic, collage, aquarel·la, tinta, etc.).*

Mides: *60x90 cm. (aproximadament).*

Presentació: *Les obres s'han de presentar muntades en un suport rígid. Les dades del concursant (nom, cognoms, adreça i telèfon) aniran dins un sobre tancat, amb un lema a l'exterior. El mateix lema figurarà al dors de l'obra presentada. Els cartells s'han de presentar sense signar. Es podran presentar els dies 17 i 18 de març a l'església dels Dolors, en horari de 8 a 9 del vespre.*

Les obres no premiades podran ésser retirades, després de Setmana Santa, en horari que s'indicarà.

Jurat: *El Jurat estarà format per tres membres de la Junta de Confraries de Setmana Santa, i tres personalitats destacades del món de l'art.*

Veredict: *Les conclusions del Jurat es faran públiques en el transcurs del pregó de la Setmana Santa, que tindrà lloc el dia 24 d'abril a les 8 del vespre, a la Fontana d'Or. La decisió del Jurat serà inapel·lable i es podran considerar deserts tots o algun dels premis.*

Premis: *1r premi - Dotació de 40.000 ptes. en metàl·lic i edició del cartell per la Setmana Santa del proper any.*

2n premi - Dotació de 20.000 ptes. en metàl·lic.

3r premi - Dotació de 10.000 ptes. en metàl·lic

Exposició: *Totes les obres restaran exposades dins la mostra de Setmana Santa, a l'església dels Dolors. Els autors podran signar les seves obres abans d'iniciar-se l'exposició.*

Notes finals: *Les obres premiades quedaran en propietat de la Junta de Confraries de la Setmana Santa de Girona. El fet de participar implica l'acceptació sense reserves de les bases, i l'organització queda facultada per resoldre qualsevol conflicte no previst.*

PASTISSERIA - BOMBONERIA

**Forn
Montserrat**

Calderers, 13 - Tel. 20 24 34
Sèquia, 24 - Tel. 21 10 22
Rutlla, 151 - Tel. 21 13 91
GIRONA

ALARMES ANTIROBATORI

PROTEC GIRONA

- SERVEI TÈCNIC 24 HORES
- MÀXIMA PROFESSIONALITAT
- EMPRESA FUNDADA L'ANY 1976
- 6.000 INSTAL·LACIONS ENS AVALEN

(EMPRESA HOMOLOGADA PER D.G.S. núm. 996)

**SEGURETAT
- FIABLE -**

Saragossa, 21 - Tels. (972) 21 42 21 / 21 31 09 - Fax (972) 21 18 32 - 17003 Girona

50è ANIVERSARI DE LA CONFRARIA DE SANT HONORAT

Cenguany celebrem el 50è aniversari de la Confraria de Sant Honorat. Els inicis d'aquesta Confraria remunten a l'any 1945, moment en què el Gremi provincial de flequers i els sindicats provincials de cereals i alimentació prenen la iniciativa de crear una confraria per tal de col·laborar en les activitats de la Setmana Santa a Girona. Ho van fer aplegats en la devoció de sant Honorat, que va viure durant el segle VI i va ser bisbe d'Amiens. Segons explica el biògraf del segle XI o XII, mentre celebrava l'Eucaristia va veure com la mà de Crist li ofería un pa per damunt del calze, com si fos el mateix Jesucrist qui consagrés. A causa d'aquest episodi se'l relaciona amb l'Eucaristia i va ser triat patró dels forners.

La Confraria va ser erigida de forma canònica el 15 de juny de 1946 i l'acte va tenir lloc a la capella de Sant Pere de la Catedral. El pas següent va ser la confecció dels estatuts que havien de regir-la, els quals van ser aprovats pel Sr. Bisbe el 27 d'abril de 1947. El mes següent es va procedir al nomenament de la Junta entre els confreres que en formaven part. El càrrec de president va recaure en Tomàs Meléndez; el de vicepresident en Josep Cruz, i el de secretari-tresorer en Francisco Bernad. Se li encarregà a l'escultor Joan Carrera Dellunder (1889-1952) la talla del pas de la Institució de l'Eucaristia per poder assistir per primera vegada a la processó del Divendres Sant. Aquest

artista gironí ja havia estat cridat en moltes ocasions per confeccionar obres de temàtica religiosa i en concret per a la talla d'altres passos com el que acompanya la Confraria de Sant Isidre Llaurador i Sant Galderic. El pas de la Confraria de Sant Honorat representa un fragment de l'últim sopar de Crist. Marcat per la seva composició piramidal, s'hi troben en representació dels dotze apòstols, sant Joan a la dreta de Crist, i a l'esquerra sant Pere. L'any 1949 s'encarregà la confecció de la bandera i el penó. Aquest últim ha acompanyat sempre les sortides de la Confraria a la processó del Sant Enterrament. No passa el mateix amb la bandera, que a causa de les seves dimensions i pel valor de la peça, es troba actualment presidint la sala de juntes de la seu del Gremi de flequers de les comarques gironines.

L'estiu de 1947 la Junta acabada de crear va prendre per acord la decisió de sol·licitar al Capítol de la Catedral que se cedís a la Confraria l'antiga capella de sant Pau com a seu canònica, la qual cosa li va ser concedida i en l'actualitat ho continua essent.

Aquesta capella és una de les millors peces de la Catedral gironina ja que en una de les parets laterals hi ha el monument funerari de Bernat de Pau, obra gòtica del segle XV. L'any 1948, el dia de la festivitat de sant Honorat, s'instal·laren a la capella dues làmpades amb relleus que fan referència al procés d'elaboració del pa, sis canelobres i una creu de plata amb esmalts, obra de l'artesà del metall Narcís Carmaniu i sufragada per la Confraria. El 1949 es procedí a l'obertura del finestral de l'esmentada capella i a la col·locació de la vidriera. L'any següent s'acordà la construcció de dos banes i se la va proveir d'instal·lació elèctrica.

L'any 1996, la Junta actual amb el propòsit de millorar l'ornamentació i la indumentària, va encarregar la confecció de dos fanals per a la sortida del Divendres Sant i properament la vesta negra anirà acompanyada d'una capa morada.

ANNA M. VALLMAJOR TERRADES
Confraressa de Sant Honorat

He deixat passar aquest moment
pensant en altres coses (més trivial,
si vols dir-bo així), però
crec que va sent bora ja
de pensar una mica en Tu,
de ficar-me davant aquest paper
i maurar el cor, maurar-lo,
que el tinc ple de Tu.
He deixat passar el moment
d'escriure aquesta epístola
amb segell d'urgència, com va dir
l'insigne Vicent Andrés Estellés.
D'urgència, sí, perquè enyoro
el moment en què vaig descobrir-te,
una Setmana Santa, fa uns quants anys.
Te'n recordes?
Jo era incapaç de creure en Tu;
eres un mite, una llegenda exagerada
que va viure, va patir la creu,
va morir, i punt i final.

Però una Setmana Santa
vaig assabentar-me
de la teva grandiositat.
Tu existies dins de les persones
que en són una, un sol tronc,
un sol cap, un sol cor..
Vas fer-me pensar, fins i tot plorar
(no em fa cap vergonya reconèixer-bo).
I vaig comprendre que no sóc res
si Tu no ets al meu costat,
que més que Pare, ets Amic,
Amic increïble, per sempre,
infinit... Mai no oblidaré
aquella Setmana Santa
quan vaig aprendre a dir
amb la boca plena de Tu:
jo, Senyor, t'estimo.

MIGUÉL SANCHIS. CASTELLÓN DE LA PLANA
15 Gener 1997

CONFRARIA DE SANT ISIDRE I SANT GALDRIC DE GIRONA

De molt antic, a la processó de Setmana Santa de Girona, el primer Pas era el de l'Oració de Jesús a l'Hort de les Oliveres. Hom podia contemplar-hi la imatge de Jesús agenollat als peus d'un àngel que li presentava el calze d'amargor des de dalt d'un arbre florit, als branquillons del qual es posaven uns quants ocells vius. Els tres apòstols predilectes dormien al cantó oposat. Aquest Pas pertanyé al Gremi d'Hortolans i, com d'altres, fou destruït durant la Guerra Civil. Després de la guerra, un grup d'agricultors de Santa Eugènia i de Palau Sacosta s'agruparen per celebrar diversos actes de culte, entre ells, l'assistència novament a la Processó del Sant Enterrament del Divendres Sant. Es constituïren en Confraria, aprovada pel bisbe de Girona per decret episcopal de 9 d'abril de 1946. Els calia quelcom important: el Pas. La Junta de la Confraria acordà, en la reunió celebrada el dia 11 de novembre de 1946, la construcció del Pas representatiu de l'Oració de Jesucrist a l'Hort de les Oliveres, i encomanaren la maqueta a l'escultor gironí Carrera; i pocs mesos més tard la talla i la realització a l'escultor Arquimbau, de Barcelona. Any darrera any va anar sortint el Pas a la processó, fins que pels voltants dels anys setanta li calgué quedar-se esperant millors temps a l'església de Sant Lluç. Va ser l'any 1985 en què un grup d'agricultors joves i de gent vinculada al camp, de Girona i rodalia, amb el

suport d'antics confreres, van decidir fer reviure la Confraria.

Molta empenta portava aquesta gent, i en un temps rècord aconseguiren restaurar el Pas i que un grup de confreres amb les seves vestes l'acompanyessin pels carrers de Girona. Progressivament ha anat augmentant el grup de confreres i l'any 1987 es creà la secció infantil de la Confraria.

No cal dir que la Confraria aconsegueix la seva finalitat, o sigui, conservar i avivar entre la gent que viu, treballa o simpatitza amb el món rural la devoció a sant Isidre i sant Galdric, que eren camperols i ramaders, donar a conèixer les seves virtuts, fomentar la vida cristiana entre els confreres i mantenir les tradi-

cions cristianes de la gent del camp de la nostra terra, a l'ensems que fomentar i contribuir al millor esplendor de la Setmana Santa a Girona.

La Confraria està oberta sempre a tothom, i així, tots junts, els que som i els que vindreu, podrem cantar als nostres patrons el que diuen els antics goigs:

"Puix que sempre sou estat
de pagesos gran honor:

Guardau-nos sempre de mal
sant Isidre Llaurador"

"Puix que Déu son poder mostra,
Galdric, amb els seus sants:

Beneïu la terra nostra
i els pagesos catalans!".

Restaurant Albereda

FULGENCIO GARCÍA GONZÁLEZ

Albereda, 7 - Tel. 22 60 02
Girona 17004

Tenim a tastar els nostres plats de Quaresma durant la Setmana Santa d'enquany

NOCES D'OR DE LA CONFRARIA DEL SILENCI

La història de la dècada dels quaranta té a Girona una obligada referència al fet associatiu de tipus religiós, concorregut i ben vist de tota autoritat, detall aquest últim que no solien tenir les altres associacions de caire diferent. Fruit de les associacions religioses va ser el restabliment de les confraries de Setmana Santa i de la processó del Divendres sant, interrompudes els anys de la guerra civil 1936-1939.

Les Congregacions Marianes varen fer la seva decidida aportació a la Setmana Santa gironina. En els inicis del que seria Junta de Confraries, l'any 1942 assisteixen ja a les reunions generals els senyors Josep Ma. Tulla i Josep Ma. Amich, dirigents de les Congregacions Marianes. Els congregants participen ja a la processó d'aquell mateix any, per bé que encara no es parla de pas o misteri que els sigui propi. És el 1944 quan el pare director, Ramon Palau, S.J., exposa l'oportunitat d'adquirir una imatge de Jesús Natzaré, talla de fusta, a l'escultor Jaume Martorell, de Calella de la Costa. Els senyors Tulla i Esteve emprenen gestions que acaben amb l'adquisició, per l'import de tres mil pessetes, de la imatge que ja s'integra a la processó del mateix any. Els seus portants van amb vesta negra, però es comença a pensar en un nou model distintiu, tal com van realitzant altres confraries. Efectivament, el 1945 surten les noves vestes, confeccionades per les religions adoratrius, de Girona,

amb l'anècdota afegida de que, a l'hora de la processó, es posa a ploure i el blau que figura a les vestes tenyeix el color groguenc de les mateixes. És any de novetats per què el mateix escultor Martorell suggereix que el Natzaré sigui acompanyat d'una Mare de Déu, obra seva també, i la confraria de les CCMM ho accepta, després d'assumir l'esforç econòmic que representa el projecte; no és únicament el cost de la nova imatge sinó la construcció d'una estructura de suport, carrosseria, rodes, il·luminació, abillament i complements.

La Junta de Confraries no descansa en el seu propòsit de donar més solemnitat a la Setmana Santa i es proposa que cada confraria gironina traslladi el seu pas des del lloc on es guarda durant l'any fins a l'església o capella corresponent, seu de constitució de la confraria. Amb aquesta programació es volen omplir els dies de Setmana Santa anteriors al Divendres, amb altres tantes processons, i s'acorda la seva activació per l'any 1947.

El trasllat del pas de les CCMM es fa per primera vegada el Dimarts Sant, sortint del convent de les adoratrius, passat per Pare Claret, c/ Barcelona, pl. Marqués de Camps, Nou, Verdaguier i Albereda. El pas ja té nom, "El Trobament", i estrena aquest any l'enllumenat definitiu, obra de Carmaniú, l'artesà que es posa a treballar intensament per les distintes confraries de Girona. És el 1947 quan el bisbe Josep

Cartañá signa el decret de constitució de la que s'anomena Confraria del Silenci, com a filial de les Congregacions Marianes.

La processó del trasllat del Pas el Trobament té una especial significació el Dimarts Sant del 1949, amb un recorregut encara recordat. La Confraria del Silenci vol portar la seva devoció al marc del Barri Vell, enterament, en aquella època en què representa un dels sectors més humils de la ciutat. Portar a aquells carrers, aleshores poc urbanitzats, El Trobament de Jesús amb la seva Mare adquireix tot el significat profund de la quart estació del viacrucis. Aquella processó de trasllat del pas surt del Centre Cultural del carrer de la Força, baixa per Sobreportes, cap a Rei Martí, Barca, Calderers, pujada de Sant Felú, Sobreportes de nou, plaça de la Catedral, Força, Carreres Peralta, plaça de l'Oli, Ciutadans, plaça del Vi i Albereda, a l'església del Sagrat Cor. Un itinerari mai realitzat per cap altra manifestació d'aquest tipus. També és cert que a causa de les dificultats de maniobra per paviments degradats, el pas s'ha de sotmetre a importants reparacions del suport.

La Junta de Confraries de Girona continua, any rera any, amb el propòsit d'enaltir la processó del Sant Enterrament. Amb alts i baixos de participació, cada Divendres Sant els carrers de la ciutat s'omplen de gent amb ulls i esperits que van des de la disposició religiosa fins a la demostració de simple respecte. Però en algunes confraries s'hi percep el pas del temps, i la del Silenci és una d'elles. És causa principal un problema d'identitat perquè aquesta havia nascut com a filial d'unes congregacions marianes que ja no tenen activitat. Es palpa una incertesa i la conseqüència física és un abandon de les dues imatges del pas en un lloc inadequat, les golfes del campanar de l'església del Sagrat Cor, que produeix el deteriorament de policromats, vestits i peces ornamentals.

Són disset anys els d'absència de la Confraria del Silenci a la processó de Setmana Santa. Així i tot, dos veterans confreres, Antoni Juliol i Vicenç Pijaume, continuen assistint a les reunions de la Junta de Confraries, com a testimonis d'una fe constant, ja que no poden representar bé una confraria que pràcticament no existeix. Però aquella constància els mou a reprendre el que sembla impossible. Es tracta d'una doble recuperació: una, material, la del pas; l'altra, personal, refer les llistes dels antics confreres, fer la localització de vestes, fer converses insistents i arribar al convenciment d'un gairebé tornar a començar. La restauració material és laboriosa i feixuga, començant

necessàriament per construir un nou xassís de suport del pas, operació generosa que realitza Joan Cadenes; vénen després els vestits de les imatges i l'ornamentació. Finalment, el Pas del Trobament torna a figurar a la processó del Divendres Sant de l'any 1990, acompanyat per quinze confreres, col·laboradors tots en l'entusiasme reconstructiu. Són ells els qui porten a

bon terme, en la nova etapa, l'empresa de cobrir les necessitats d'un pressupost limitat, amb quotes i donatius. L'entusiasme d'aquesta nova Confraria del Silenci porta a la nova preocupació d'aconseguir la correcta presentació del seu pas, vertaderament renaixut. S'ha fet últimament una restauració del policromat de la figura del Natzarè i de la seva Mare, obra que ha realitzat desinteressadament l'artista Ernest Dalmau. També s'estrena el 1996 el penó confeccionat de nou que encapçala la desfilada de la Confraria. Aquest 1997 és un any memorable en la història de la Confraria del Silenci, és el cinquantè aniversari de la seva constitució per decret episcopal. La commemoració troba la confraria en plena consolidació.

L'expansió del nombre de confreres, entre antics i nous simpatitzants, assoleix la seixantena. Heus aquí una manera edificant de celebrar unes noces d'or. És tot un estil de discreció i eficàcia el d'aquells veterans que no s'han resignat a convertir el silenci en via morta d'una confraria. Els fets fan honor a la seva pròpia denominació fundacional. Testimonis del silenci, transmeten aquella herència sembradora que va imprimir la seva gran dignitat en la manifestació religiosa del Divendres Sant, ara fa justament cinquanta anys.

JORDI DALMAU

HISTÒRIA DE LA CONFRARIA DEL SANT SEPULCRE

50è Aniversari

La singladura s'inicia oficialment l'any 1947, però un any abans, una comissió de persones que després formarien la primera junta de la Confraria, treballaven per aconseguir el reconeixement oficial del bisbe Cartañá. Aquest reconeixement es produeix el dia 10 de gener de 1947, en una reunió a la sala de visites del Palau Episcopal, en la qual es forma oficialment la Confraria, i se n'estén acta, que és signada pel prelat de la diòcesi. Es nomena president Francesc Torras Hostench, i director al Dr. Josep M. Noguera i Juliol. També es nomenen la resta de càrrecs.

El decret es publica cinc dies més tard, el 15 de gener. Diu així: "Vista la precedent instància, amb els adjunts reglaments i escoltat el parer del Excm. Capítol Catedral respecte al senyalament de la antiga capella de Santa Magdalena per la erecció de la Confraria del Sant Sepulcre.

Atesos els pietosos motius que mouen a la comissió organitzadora per a la proposta de erecció de la Confradia, com son fomentar la devoció per a la Passió i Mort de Nostre Senyor Jesucrist assistint a la processó del Sant Enterrament que se celebra el dia del Divendres Sant, per aconseguir per aquest mitjà la santificació dels fidels i amb la seguretat de que tots els associats tindran el major interès en contribuir al culte públic de la Catedral. D'acord amb el que disposan els Sagrats Canons, per aquest el Nostre decret

venim en erigir i erigim canonicament la Confraria del Sant Sepulcre d'aquesta immortal ciutat de

Josep M. Noguera Juliol, fundador de la Confraria

Girona, a la antiga capella de Santa Magdalena de la Santa Església Catedral Basílica. A la vegada aprovem els estatuts presentats i als Senyor proposats per formar la Junta Directiva, als quals s'extendrà l'oportu nomenament.-Dongui-s trasllat d'aquest decret a la comissió organitzadora. Signa + José, Bisbe de Girona. Per manament de Sa Excia. Rõma. el Bisbe, el meu Senyor, Signa: José Mª Taberner, Secretari". Els estatuts aprovats definien com a finalitats primordials de la Confraria:

a) Fomentar la devoció per la Passió i Mort de Nostre Senyor Jesucrist, assistint corporativament a la Processó del Sant Enterrament acompanyant el Pas del Sant Sepulcre.

b) Contribuir a l'esplendor del culte extern de l'Església.

c) Procurar la santificació i el profit espiritual dels seus associats.

Es va encarregar el disseny de les vestes a en Joaquim Pla i Dalmau i es va procedir a arranjar el pas que hi havia, perquè pogués assistir a la processó. Paral·lelament es va encarregar la confecció del penó a les religioses adoratrius. Va costar dues mil pessetes.

Es varen confeccionar vares d'arreglenador i es van adquirir atxes per als ciris.

Aquell mateix any, el bisbe Cartañá va acceptar el càrrec de consiliari d'honor de la Confraria.

El primer dia de novembre de 1947, es va presentar al Sr. Bisbe el projecte del monumental Pas del Sant Sepulcre i el dia 10 de desembre en va donar l'aprovació per fer-ho, en un comunicat que deia: "Vist l'informe que precedeix, aprovem el projecte presentat del nou pas del Sant Sepulcre, però haurà de suprimir-se la corona reial que remata la part superior.- +José Bisbe de Girona.-Rubricat. Hi ha el segell del bisbat."

El projecte el va fer el que fou arquitecte provincial i confrare nostre, en Joaquim M. Masramon de Ventós. La construcció es va encarregar als tallers Rius, de

Barcelona. Consta de deu àngels de fusta policromada, cadascun en una postura i expressió de cara diferent. Porten una urna sepulcral, de fusta i vidre, en la qual hi ha el cos, així mateix en fusta policromada, del Jesús de la Bona Mort.

Va ser beneït el dia 24 de març de 1948, a les 8 del vespre pel bisbe Cartañá a la Catedral, on restà en exposició permanent fins al dia de Divendres Sant de 1996, cinc d'abril, en què en compliment dels desitjos expressats pel Capítol de la Catedral, va sortir per la processó i no va tornar-hi, ja que restà dipositat a l'església dels Dolors, amb la resta de passos.

Pas del Sant Sepulcre

Seguint amb la intensa activitat que ha caracteritzat la Confraria, l'any 1950 es va decidir encarregar el projecte de capella del Sant Sepulcre a la Catedral, per procedir ràpidament a la construcció, dins del marc de l'antiga capella de Santa Magdalena, que es trobava desmantellada. Se'n va fer càrrec l'esmentat arquitecte Josep M. Masramon.

L'any 1952 es va decidir canviar la ubicació de la celebració del quinari que es cada any es feia per

Quaresma, de cara a l'any següent, donat que la Seu resultava molt freda. Es va decidir fer-ho al Sagrat Cor, prèvia autorització del prelat.

La Confraria, per indicacions del Sr. Bisbe, va ocupar-se de promoure la reconciliació canònica de la basílica del Sant Sepulcre de Palera, a Beuda, i que es trobava en mal estat. Aquesta basílica ha estat unida a la vida de la Confraria des de llavors.

Es va fer la cerimònia solemne el dia 27 de juny de 1954, presidida pel Dr. Cartañá. L'any següent, el 19 de juny, es va fer la benedicció de l'ara de l'altar.

L'acta de la reunió en què s'acorden els actes, datada el 15 de juny de 1955, diu així: "Es tractà de les festes que amb motiu del primer aniversari de la reapertura al culte de l'Església Basílica del Sant Sepulcre de Palera, tindran lloc el dia 19 de juny proper. Hi haurà processó desde l'església de Santa Maria a la Basílica, portant la imatge de Nostra Senyora per presidir les funcions, missa de comunió amb plàtica, concentració dels devots assistents, propietaris i autoritats en el Pla de Sant Domenech, on hi haurà la sagrada imatge del Crist Yacent, arribada i recepció dels Senyors Caballers de l'Ordre del Sant Sepulcre de Barcelona, consagració de l'altar, solemne ofici, sermó pel Rd. Lluís G. Cantares, «besamanos», i a la tarda, Rosari, processó per reintegrar la imatge de la Verge al seu Temple i sardanes...". Com es pot veure, un programa d'allò més atapeït.

La imatge del Crist Yacent no és altra que l'antic pas del Sant Sepulcre, el qual es va deixar a Palera per pública veneració. Encara hi és.

L'any 1956 s'acorda acceptar com a adherida, a la "Hermandad Ferroviaria de Ntra. Sra de los Angeles", i es demana que els socis s'haurien d'inscriure de forma individual a la Confraria, però cedint una vocalia de la

Junta al president de la germandat. En aquell moment ho era el Sr. S. Butiñá Guimerá.

El mateix any es comença a treballar per dotar el Pas del Sant Sepulcre d'un cos de guàrdia propi.

S'encarrega el projecte al Sr. Joaquim Pla Dalmau.

El Sr. Pla compleix l'encàrrec, de forma que el nou cos tingui una certa semblança, quan a uniformitat, amb la Guàrdia Suïssa Vaticana. A començament de l'any 1957 es van confeccionar 7 uniformes amb les cuirasses i alabardes. La idea inicial era anar ampliant els membres fins a dotze, la qual cosa no s'ha arribat a fer.

El 8 de febrer deixa la presidència de la Confraria el

Sr. Juan Maestre i Seuba, qui l'havia rebuda uns quants anys enrera del Sr. Torras Hostench, atès que havia canviat la seva residència a Barcelona. El Sr. Bisbe nomena president el Sr. Miguel Lloas.

A la sala dels Apòstols del Palau Episcopal, va tenir lloc, el dia 16 d'abril la benedicció de la que des de llavors s'anomena "Guàrdia Noble" i que cada any ha custodiat el Crist de la Bona Mort en el Pas del Sant Sepulcre. La formaven inicialment sis joves, Lluís M. Tomás, Antonio Suñer;

Capella a la Catedral (projecte complert)

Santiago Muñoz, José Casellas, José Oriol i Roberto Caixàs, comandats per una persona d'experiència, en Julio Esteban.

Van rebre les alabardes de mans del prelat, al qual varen assistir els capitulars doctors Noguer i Taberner. Una vegada confeccionat el projecte d'altar per a la Confraria a la Catedral, se'n fa la presentació. El binomi que forma l'ornamentació de la capella es concep d'acord amb les orientacions del Sr. Bisbe, en dues parts completament oposades. A la planta, amb el Crist Jacent i les escultures de les tres Mariès volia expressar-se plàsticament la visió tètrica de desolació i desastre que expressa el profeta Isaïes: "No tenia figura ni bellesa que es fes admirar, ni una presència que el fes atractiu. Era menyspreat, rebuig entre els homes, home fet al dolor i acostumat a la malaltia. Semblant a aquells que ens repugna de mirar, el menyspreàvem i el teníem per no res". La segona part vol expressar el triomf de Crist. La formen el vitrall radiant de llum representa l'Ascensió del Senyor, l'apoteosi final quan davant l'expectació dels apòstols deixa la terra per anar a la Casa del Pare. I uns plafons als costats amb dos àngels de coure repujat amb irisacions de vidre de colors, símbol de la seva incorporat i subtilesa.

A continuació s'encarrega a l'escultor Domènec Fita, la construcció de la peça principal, el Crist Jacent. És col·locat l'any 1959, com també el vitrall de l'Ascensió, projectat pel mateix Sr. Fita i realitzat als tallers Bonet, de Barcelona.

Al mateix any, torna a assistir a l'aplec de Palera el Sr. Bisbe, i celebra la Santa Missa el Dr. Noguer, canonge ardiaca de la Catedral i (llavors) director de la Confraria. Va predicar el canonge arxiver de la Seu, Dr. Marquès. Va col·laborar en l'esdeveniment la Confraria del Davallament de la Creu.

L'any 1961, el 22 de maig, es posà la campana petita a Palera, aprofitant l'aplec. La benedicció fou a càrrec del bisbe Cartañá, el qual va beneir també la campana gran l'any següent, 1962. Aquesta campana gran porta la següent inscripció: "Tinc per nom JOANA, FRANCESCA, JOSEFA, vaig ésser consagrada el dilluns de Pentecosta, onze de juny de mil nou-cents seixanta-dos per l'excel·lentíssim i Reverendíssim Sr. Dr. En JOSE CARTAÑA E INGLES, Bisbe de Girona, éssent padrins l'Il·lm. Sr. En Juan Gualberto de Balanzó y Solá, Cavaller de la inclita ordre Militar del Sant Sepulcre de Jerusalem i Maria Montserrat Samaranch de Castro i Torello de Pascual, amb assistència del Capítol Noble de la mateixa ordre militar, acompanyat de la Junta i membres de la Confraria del Sant Sepulcre establerta en la Santa Església Catedral Basílica de Girona. LAUS DEO"

En l'aplec que es va fer l'any 1965 es van beneir els finestrals de l'absis. Aquest any va assistir-hi el delegat del bisbe, que no fou altre que el bisbe auxiliar de Barcelona Dr. Narcís Jubany, que a l'any següent va tornar a assistir-hi, ja com a bisbe de Girona. Una altra actuació important a la basílica de Palera, fou a l'any 1966, en què el dia 30 de maig es va beneir l'actual altar pel bisbe Jubany, organitzat per la Confraria i apadrinat per l'Il·lm. Sr. Fc. Samaranch de Garcia Pérez de Ingerto i sa Sra mare.

A principi dels anys setanta i provocat d'una part pels importants canvis marcats pel Concili Vaticà II en qüestions de litúrgia, que no acabaven d'arrelar, i que provocaven actuacions contradictòries fins i tot del clergat, que s'anaven arrossegant d'ençà de la seva publicació, i d'altra per l'inici del costum de les sortides de vacances per Setmana Santa, va haver-hi una davallada en l'assistència a les processons, que varen anar

derivant en un ensopiment de la Confraria, igual que passava amb la resta de confraries germanes.

Va ser per l'esforç de molt poques persones, però molt compromeses, que les confraries varen tirar endavant en aquells anys difícils. En la nostra, sobresurt un nom, el Dr. Josep M. Noguera i Juliol, director i fundador de la Confraria, que fa mans i mànigues per aconseguir confreres que puguin sortir a la processó.

L'any 1984, el Dr. Noguera demana a Jaume Gauchia i a Vicenç Nogué, si se'n volien ocupar de portar endavant la Confraria atesa la impossibilitat d'ocupar-se'n ell mateix. Varen acceptar; però amb el compromís que es formés una Junta de Govern al més aviat possible.

S'aconsegueix formar la nova Junta l'any 1986 presidida per en Joaquim Garcés i amb en Jaume Gauchia com a vicepresident i tresorer, que afronta la reestructuració de la Confraria amb renovats esforços. El dia 8 de febrer de l'any indicat i al despatx rectoral de la Parròquia Major de Sant Feliu, es fa la primera reunió d'aquesta nova Junta.

Es nomenen delegats a la Junta de Confraries Jaume Gauchia i Melcior Xargai.

El Divendres Sant de l'any 1989 es va beneir el nou pas, anomenat «dels Perfums». La seva confecció era un vell projecte de la Confraria. El grup escultòric representa la preparació del cos de Jesús abans de ser introduït a la cambra del sepulcre, d'acord amb el pasatge bíblic (Joan 19, 39-41) i és obra de l'artista Traité, dels Tallers d'Art Cristià d'Olot, que va ser assessorat per Mn. Genís Baltrons i encarregat només mig any abans. La plataforma i el xassís van ser confeccionats per membres de la Confraria.

Aquell mateix any va sortir a la processó i ho fa cada any, just abans del Pas del Sant Sepulcre.

L'any 1995 neix l'òrgan institucional de comunicació de la confraria, El Butlletí, que en forma de revista semes-

tral recull tots els esdeveniments en què s'ha participat, les recomanacions que es fan als confreres, els acords de junta, uns mots de l'assessor espiritual i del president, etc. El dia 30 de juliol de l'any 95, per resolució del Bisbat, s'aproven els nous estatuts de la Confraria. Aquests estatuts havien estat motiu d'un intens treball abans de presentar el primer esborrany al Bisbat, el dia 12/02/95. Des d'aquesta data fins a la d'entrada al bisbat del definitiu el dia 4 de juny, havien estat també objecte de diverses reunions conjuntes i s'havien acordat algunes modificacions.

El títol preliminar diu "Pel decret episcopal del 15 de gener de 1947 fou erigida a l'antiga Capella de Santa Magdalena, avui del Sant Sepulcre, de l'Església Catedral Basílica, la Confraria del Sant Sepulcre de Girona. Amb el nou Codi de Dret Canònic vigent, es transforma ara la Confraria en Associació privada de fidels, d'acord amb els canons 298-311 i 321-329". Aquests nous estatuts defineixen novament les finalitats de la Confraria, que no modifiquen les inicials, al contrari, les amplien. Diu l'article 2n: "Seran funcions de la Confraria:

° Contribuir a l'esplendor del culte públic assistint corporativament a la Processó del Sant Enterrament, acompanyant el Pas del Sant Sepulcre i el Pas dels Perfums, fomentant així la devoció per la Passió i Mort del Senyor.

° Procurar la santificació i el profit espiritual dels confreres.

° Contribuir al culte a la Capella assignada a la Confraria en l'ECB.

° Practicar obres de caritat i beneficència i exercir l'apostolat social en qualsevol de les seves branques, però seguint d'una forma especial les orientacions del Sant Pare i dels Bisbes».

El Dr. Noguera mor confortat amb els Sants Sacraments el dia 20 de setembre.

El Sr. Bisbe Dr. Jaume Camprodon accepta la invitació de la Junta per presidir i concelebrar juntament amb l'Arxiprest del Mont, Mn. Eudald, la missa solemne que amb motiu de la diada de germanor se celebra a la Basílica de Palera, el dia 17 d'octubre, i es commemora així el costum d'anys enrera, segons el qual el Sr. Bisbe assistia als actes institucionals de la Confraria. En l'homenatge, ens encoratja a seguir endavant, això sí, tenint en compte sempre els nostres orígens en "el fet històric, però que depassa la història" que és la mort i resurrecció de Crist Nostre Senyor.

L'any següent, 1994, es demana al Pas del Sant Sepulcre que participi en l'Exposició de Flors que es fa anualment. El grup escultòric és desmuntat, engalanat i posat a la nau de l'ECB, entre el cor i la porta principal.

Com que el pas estava desmuntat, es va aprofitar per fer una important reforma, canviar el xassís de fusta que hi havia des de la seva construcció, per un de metàl·lic dotat amb un mecanisme hidràulic per modificar-ne l'alçada i facilitar-ne el transport fora de la processó. La Junta de Govern aprova el projecte de reforma, en la reunió del dia 21 de gener de 1995. Per la processó del Divendres Sant, ja estava muntat de nou.

En la mateixa sessió, es produeixen canvis en la Junta de Govern, i es nomena nou secretari el Sr. Jaume Gascón i nou vocal a la Junta de Confraries, el Sr. Josep Juan Buixeda, juntament amb el Sr. Jaume Gauchía, que ho era des de feia temps.

Els dies 15 i 14 de maig, va tenir lloc a St. Étienne de Tinée, França, la reunió anual de confraries franceses i italianes. La nostra Confraria va ser convidada a participar-hi, sota els auspicis de la Confraria de la Preciosíssima Sanch de Nostre Senyor Jesus Crist, de Perpinyà. Varen ser unes diades inoblidables, tant per la forma en què es varen viure els actes, com per l'esperit d'agermanament que ho presidia tot. Vàrem sortir-ne amb ganes de tornar a participar-hi.

El Divendres Sant de l'any 1996, el Pas del Sant Sepulcre va sortir de la Catedral al matí, per baixar-lo fins a la plaça dels Jutjats a fi d'engalanar-lo de flors, per a la processó del vespre, i de tornada a portar-lo a l'església dels Dolors, com ja s'ha dit abans. Es trenca així una tradició d'exposició pública durant tot l'any, de 48 anys.

El dia 18 d'abril, en la sessió de Junta de Govern, s'acorden uns nomenaments tècnics que faran que les tasques de preparació dels actes, tant de Setmana Santa, com de la diada de Palera, siguin més àgils i a la vegada més participatives. Es nomena Manel Batllori com a responsable de la Guàrdia Noble, que és comandada per Miquel Ferrer; el Sr. Marcel Rodríguez, responsable del Pas del Sant Sepulcre i el Sr. Sarrà, responsable del Pas dels Perfums. A l'estiu, el Pas del Sant Sepulcre rep un tractament anti-parasitari per evitar que els còrcs es continuïn menjant la fusta de les figures, ja que estan molt malmeses.

S'aprova començar a preparar els actes del cinquantenari de la Confraria, i es decideix fer un acte solemne a la Catedral, el mes d'octubre de 1997, en el decurs del qual es retrà homenatge a les persones que durant la seva vida han destacat per la seva dedicació a la Confraria, i es farà la cerimònia d'admissió de nous confreres. Es decideix fer-ho a la Catedral perquè és la seu canònica de la Confraria i ha estat molt vinculada a la seva vida.

Es farà també una celebració a Palera, consistent en un acte més senzill de record als nostres difunts, i d'agraïment al Crist de la Bona Mort per aquests 50 anys passats. Aprofitarem també per demanar-li, com fem dia a dia, que en el futur ens guï per continuar sent fidels als orígens i finalitat de la Confraria, tot treballant en aquesta tasca anònima però tan gratificant que és el manteniment de la tradició i el profund esperit de religiositat popular plasmat en la processó del Sant Enterrament.

JOSEP JUAN I BUIXEDA
Confraria del Sant Sepulcre

ORDRE DE LA PROCESSÓ DEL SANT ENTERRAMENT

1. *Maniple de Manaies*
2. *Porrer*
3. *Confraria de Jesús i els Nens*
(Pas de l'Entrada Triomfal de Jesús a Jerusalem)
4. *Confraria de Sant Honorat*
(Pas de la Institució de l'Eucaristia)
5. *Confraria de Sant Isidre Llauredor i Sant Galderic*
(Pas de l'Oració de Jesús a l'Hort de Getsemani)
6. *Confraria de Jesús Crucificat*
(Pas de l'Ecce Homo) (Pas de la Caiguda de Jesús)
7. *Confraria del Silenci*
(Pas de la Trobada de Jesús amb la seva Mare)
8. *Confraria de la Santa Faç*
(Pas de la trobada de Jesús amb Verònica)
9. *Confraria de la Passió*
(Pas de l'Agonia de Jesucrist)
10. *Banda musical*
11. *Arxiconfraria de la passió i mort de Nostre Senyor Jesucrist*
(Creu d'improperis)
12. *Arxiconfraria de la Puríssima Sang de NSJ*
(Imatge de Jesucrist)
13. *Confraria del Davallament*
(Pas del Davallament de Jesús de la Creu)
14. *Confraria de la Mare de Déu dels Dolors*
(Pas de la Dolorosa)
15. *Confraria del Sant Sepulcre*
(Pas dels Perfums)
(Guàrdia del Sant Sepulcre)
(Pas del Sant Sepulcre)
16. *Junta de Confraries de la Setmana Santa de Girona*
17. *Torxers*

PINS DE LES VESTES DE LES CONFRARIES

Novament editem un pin, que enguany correspon a la vesta de la Confraria de Sant Honorat. És el tercer d'una col·lecció de 18 exemplars que una vegada acabada, es podrà emmarcar en un pòster confeccionat expressament, amb una petita ressenya històrica de cadascuna de les confraries i elements que intervenen.

Recordem que es venen al preu de 400 pessetes la unitat i que els ingressos serveixen per subvencionar els actes que es realitzen.

Per a tothom qui no tingui els dos precedents, que corresponen a la Confraria de Jesús i els Nens i a la Guàrdia Noble de la Confraria del Sant Sepulcre, volem recordar que encara ens en queden uns quants exemplars i que es poden demanar durant els dies que dura l'exposició a l'església dels Dolors.

